

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ</p> <p>En Barcelona . . . . . Ptas. 2 trimestre Fora ciutat . . . . . » 2 »</p> <p>Los suscriptors del interior reben las obras del : : : : : folletí encuadernadas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR</p> <p>D. Joan Brú Sanclement</p> <p>REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ</p> <p>Carrer de las Cabras, 13, 2na (Buzó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO</p> <p>Número corrent . . . . . 15 cénts.</p> <p>Donant avís se passa á domicili sense : : : : : augment de preu : : : : :</p>
---	--	--

Un remittit
de
D. Conrat Colomer

Al entrar lo número anterior en máquina va-rem ser favoreçcuts ab lo remittit que va á continuació, y que insertém ab gust, per tractarse en ell, encare que indirectament, de assumptos molt afectes ab la marxa de nostre Teatro Catalá contemporani, donchs s'hi posan al descubert las escassas facultats de qui pretent durne la di-recció.

¡Comensa ja á escorrers lo vel que oculta los motius per qué lo Teatro Catalá ha dut casi vida vergonyosa en aquestos últims temps!

Nostre teatro, gloriós monument aixecat ab lo talent de cent ingenis, no deu estar confiat á mans barrueras, y hora es ja que hi ficsin la atenció tots quants de cor estiman las glorias de aquesta terra.

Lo TEATRO REGIONAL, publicació que consagra sa vida tota á conseguir aquest objecte, acullirà ab amor tot quant tendeixi á remourer l'esprit y 'ns porti la sanitaosa reacció desitjada.

Per aixó invitém avuy á nostres lectors s'enterin del substanciós remittit del celebrat actor y autor Colomer, que tant ha fet sempre pera la popularitat y enaltiment de la escena catalana.

«Senyor Director de Lo TEATRO REGIONAL.

Molt senyor meu y amieh distingit:

Mentres D. Ramon Franquesa, admiuistrador del Romea, y empressari, segons diu, del Jardí

Espanyol, s'ha limitat á faltar á la seva paraula despatxant á tota una companyia, composta de artistas coneguts y acceptats del nostre públich, ab la qu' havia contret compromis fins á últim de Septiembre; mentres ha dit que ho feya perque perdia diners... (Quan ne guanyan no 'ns ne donan cap...) he callat, per qué tinch ulls de poll á l'esquena de tant rebre, sempre que tracto ab empressaris per l'istil, ¡ja ni 'm sento dels cops! pero quan ha tingut l'audacia de dir á tothom qu' ha volgut sentirlo, que 'l desastre era culpa meva, alto la ronda, no hi passo de cap manera. Aixó ja no es pegar á la esquena. Aixó es tractar de ferir una modesta reputació adquirida ab molts anys de suhor, per disculpar la inepta y desatinada gestió del Administrador del Romea, y empressari, segons diu, del Jardí Espanyol. La culpa es tota seva de cap á cap, y ho provaré.

La obligació d' un director de sarsuela es fer las llistas d' ensaig d' acort ab lo mestre y quan convé ab la Empresa, que no n' ha de fer rés mentres l'obra arribi á la escena 'l dia qu' ella vol. Lo repartiment de papers correspon als directores, sempre d' acort ab la empresa quan hi ha dificultats. Per últim 'ls directores han de llegir la obra, lletra y música respectivament y donar lo seu parer, (per mes qu' una obra teatral d' avuy dia es una capsca tancada) y l' Empresa que estima 'ls seus interessos deu vigilar los ensajos y apoyar moralment als directores.

Donchs, no senyors; lo senyor Franquesa posava ensajos de las obras sense llegirlas ell, ni donarlas al director; feya 'l repartiment, que

sempre sortia equivocadament, y á la hora del ensaig l'avisador donava 'ls papers als artistes y al director si n'hi tenia, y comensava l'ensaig. Quan no's dava previa lectura de la obra, perque la empresa la volia á corra cuyta tant si surt be com malament, lo director s'estava com un ninot á la cadira, sense saber de que anava y exercint de figura decorativa.

Mentrestant, durant las cinch ó sis horas bárbaras d'ensaig diari, la Empresa en lloch de vigilar y apoyar als directors, feya 'l burro al café, y Deu nos guard de destorbarlo, perque en aquellas horas supremas no daba audiència á ningú.

Lo senyor Franquesa feya ensejar quatre obras diariament, cinch, y alguns cops sis. Los artistes qui més y qui menos tenian lo cervell deixat.

Molts cops la llista no's cumplia, perque ningú pot fer qu'un hora duri vuit quarts, y perque algun artista no era prou puntual, cosa fins á cert punt disculpable, donat l'excés de treball que porta 'l repertori petit.

Ab tot, la companyia ha posat en cinquanta nou dias 35 obras al cartell y *catorze actes de estreno*. No crech que ningú pugui citar-me una companyia que hagi fet més.

Naturalment, algunas obras sortian molt trontolladas; pero la major part van obtenir execucions molt acceptables. Apelo al mateix públich.

Sort que 'l mateix senyor Franquesa va dir-me en ple café, devant de set ó vuit testimonis que la companyia havia treballat molt y que perdria 'ls quarts ab gust si seguia aixis. Aixó ho deya quatre ó cinch dias avans de quebrar (diguem las cosas tal com son).

Si no va saber escullir lo treball ¿quina culpa hi tinch jo? ¿Quina culpa hi tinch, si aprofitant ideas d'altres á falta de propias, ha volgut posar ópera perque un altre s'hi guanya la vida?

¡Dir que jo no cumplia! ¡Asquerosa mentida! Si aixó fos cert, ¿per qué no'm deixaba separar de la Companyia quan, després d'haver retirat inicuament del cartell lo meu *Verdalet*, li vaig manifestar que volia anar-me del Jardí, tenint encara la noblesa de donarli deu y fins vint dias de temps pera substituir-me. Quan un artista no compleix y no se 'l despatxa per consideracions, es molt fácil ferho quan ell mateix ho demana. Donchs ¿saben qué va contestarme? Que una cosa era l'artista del qu'estava molt content, y un altre l'autor ofés.

Are que tot ho ha tirat á rodar ab la seva ineptia, vol plantar lo mort á las mevas costellas, y aixó no m'ho empasso.

Val més que confessi paladinament qu'ell va rompre la paraula dada á tota una companyia contractada fins á fi de Septiembre.

Tal volta no hauria arribat á tal extrem si hagues complert ab en Coll y Britapaja, que ha escrit una obra en la que podian fundarshi grans esperansas; pero aquest es assumpto delicat y explicaré en altre escrit si las cosas s'ho portan á tal.

Entretant aconsello al senyor Franquesa que, ja qu'ha trovat una companyia tan suferta, que no ha protestat pels tribunals de la mala acció per ell comesa, que s'abstingui d'atacar la honra artistica (ja que 'l pobre artista generalment no te res més) d'uns actors qu'han tingut l'abnegació de callar devant del que ha perjudicat los seus interessos, comproment 'l pa de moltas familias.

Y sobre tot, qui no'n sab que no s'hi fiqui, y no clavi 'l mort á l'esquena dels altres.

Per més que 'l senyor Franquesa 'ns hagi volgut fer renyir, (historia que també explicaré si aixis se creu convenient), será sempre amich de vosté,

CONRAT COLOMER.

Espigalls

Prou mellor l'home obraria
 si 'l llevars lo compte 's fés
 que de menos conta un dia
 y aumenta un desengany més.

***

Tot lo del mon se capgira
 se revoltan xichs y grans,
 la culpa te si be 's mira
 lo mancar la fé d'avans.

***

Es l'amor dolcíssim flam
 més devastador que 'l llam.

C. SAMÀ.

Teatro Catalá

A CA 'L JUTJE

Sainete en un acte, en prosa, original de D. Joan Manubens Vidal. Estrenat la nit del 25 en lo «Centre Moral».

Es un divertit quadro abundant en curiosos incidents y acudits ben trovats.

L'autor sigué demanat ab molt aplauso.

LO LLIBERTADOR DE SUISSA

Drama en un acte y dos quadros, en vers, original de D. Joan Manubens y Vidal. Estrenat la mateixa nit y local que l'anterior.

Acertadíssim ha estat lo senyor Manubens al presentar baix nova forma, los principals episodis de la vida de Guillermo Tell. L'assumpto se segueix ab interés y está portat ab tino, subjectantse á un desempenyo en que sols hi intervenen homes. Aquest sigué ben cuydat per quin motiu sovintejaren los aplausos.

Creym qu'aquesta obreta, un cop impresa te de esser molt sollicitada, per ser de fácil representació en tota classe de societats recreativas.—X.

Epígrama

El baró de la *Lletuga*
digué al seu sastre D. Cosme:
—Tinch lo gust de presentarli
al amich Compte del *Roure*.
—Molt senyor meu, digué el sastre.
—Servidor, afegi el noble,
y després al de *Lletuga*
va di el sastre á *soto-voce*:
—Escolteu, baró, demá,
ó tal vegada més prompte,
jo també us presentaré...
—Algún duch?

—No; un altre *compte*.

AGUILETA.

Notas Bibliográficas

Anuari Catalá.—1896, any 3er, 36 planas.—Coleccionat per Joan Umbert.

Induptionablement precisa un *Anuari Catalá*, en quals planas se condensi tot lo valer del mohiment literari y artístich que 'n lo transcurs del any hagi cridat l'atenció del públich ilustrat, pero desgraciadament, nostra literatura se troba faltada d'un bon llibre d' aquest género.

Hem llegit lo que de tres anys ensá ve editant lo senyor Umbert, y fentli molt favor, no més podem trobar en ell bona voluntat.

Lo millor que enclou lo llibre, son los traballs dels joves col·laboradors.

Tot lo que está fet de ma del coleccionista, es defectuós y deficient.

Lo senyor Umbert, no solsament ignora lo modo de escriurer, sino que no sab concebir las ideas ab claretat y careix de las qualitats de observador atent y de gust delicat.

Essent aixís, lo seu llibre ha de resultar dolent per necessitat, y faria un be suspenentne la seva surtida.

No es malvolensa lo que dihem, es que estém convençuts per las probas que tenim á la vista, de que si no estudia ab constancia, y durant molt temps, no millorarà, y per aixó nosaltres qual nota distintiva es la de alentar al jovent que pot fer algo de profit, aconsellem al coleccionista del *Anuari* deixi de ser escritor pera quedarse de lector una llarga temporada.

Geografia de Catalunya, per Francisco Flos y Calcat.—206 planas.—Barcelona, 1896.

La *Geografia de Catalunya*, donada á la estampa per lo professor senyor Flos y Calcat, es un llibre útil de veras, y no únicament serveix pera las escolas primarias pera ensenyar als noys quina es la nostra terra, sino que sa publicació ha fet un servey notable, donchs que per la amplitud de la obra que rebassa los llindars de lo que son autor se proposa com á objecte principal; y per tal qualitat se fa recomanable á tothom que viatji ó tota persona amiga de saber y tenir á ma un inventari en gros dels elements naturals que forman la patria catalana. La part descriptiva que es la dominant, está exposada ab método clar y fácil.

Conté lo llibre també petitas nocions de la geografia en general y aplicacions particulars á la regió nostra de geografia fisica y astronómica.

Ilustran l'obra mapas y dibuixos precisos pera la completació del text y entre ells un que indica la posició de las diferents comarcas naturals en que ve subdivida Catalunya, subdivisió que may ha lograt esborrar la ma uniformista del Estat espanyol, ab tot y haber fet que oficialment quedés Catalunya partida en quatre provincias, y que es la divisió actual.—J. S.

Intima

L' amor pur ha mort.
Segons las teorías
dels mestres moderns
de filosofia,
los homes d' avuy
no senten ni estiman.
Y si una passió
tenen, que 'ls domina,
á pesar de dir
que 's tot fantasia,
y d' anar per tot
ab la cara trista,
y de no menjar,
y altres ximplerías
dels enamorats...
tot aixó es mentida.
Aquest sentiment
es sols lo que 'n diuen
genie de l'espece
en francés, ó siga:
l' instint de procrear
la humana familia.

Ja ho sabs, amor meu,
estimada Alicia,
no es lo cap ni 'l cor
qui l' amor me dicta;
y aixís com avants
jo sols te volia
pe 'ls teus pensaments
que t' en feyan digne,
are sols 't vuy
per que ets ben fornida.
En ton cos ben fet
los meus ulls se fixan;
y al veure, llavors,
tas formas divinas
tan exhuberants,
tan plenas de vida,
penso: «Si 'm juntés
ab ma bella Alicia,
¡quin nen tan hermós
que 'n resultaria!»

Pero jo no hi crech
ab las teorías
dels mestres moderns
de filosofia,
y si á cas 't vuy
es, per mes que digan,
pels teus pensaments
per bona y senzilla
pe 'l cap y pe 'l cor
que t' en fan tan digne.
No m' ha fet may goig
la camelia altiva,
que ab sos vius colors
la luxuria inspira.
Sempre he preferit
l' aroma esquisida
del clavellet blanch
y la xeringuilla.

J. BURGAS.

Un acudit

Eran uns dias d' istiu dels més xafagosos que hi sentit.

Jo, per referme de salut y per distreurem de certas caborias tristas que no podia desvaneixer, passava aquella época en una casa de pagés prop del Besós, ahont hi vivian uns meus oncles com á masovers, voltada d' arbres y de regalats plantius; pero ni allí es trobava lloch apassible durant la carrera del sol; l' ayre que 's respirava no era ayre; era com vapors eixits del infern.

També havian acudit allí per passar una temporada á la torre, com deyan ells, los senyors amos de la masía, ab la meytat de la parentela y un reguitzell de criadas, ninyeras, criaturas y gossos.

Ab tal motiu, l' oncle, la tia, els cusins, ningú s' entenia de feyna per complaure 'ls senyors

¡cosa impossible! puig entre uns y altres no lo gravam res més que convertir aquella llar tranquila en una torre, sí, pero bulliciosa y més endemoniada que la de Babel.

Aburrit, donchs, de la xafagor del dia y de las impertinencias d' aquells senyors, passava las vetllas, y fins alguna volta m' hi havia sorprés l' aubada, sota d' uns pollancre y albas que 's nudrian gemats al voltant d' un gran safreig, dipòsit de l' aygua de la mina que servia per regar llarchs taulats d' hortalissas, las que llavors no eran altra cosa que tomaqueras y mongeteras que s' alsavan deu ó dotze pams enramantse per las canyas colocadas ab més ó menos simetria.

Algunas nits ja feya que aixís las passava, sense que res hagués vingut encare á torbar-me lo repós en aquell lloch, á no ser lo cant dels grills y de las granotas y las picadas dels mosquits; quan una vesprada, allá al meu aprop y per entre las mongeteras, te sento com un xiuxiu. ¡Qué dimontri será! Paro atenció un rato y... no eran grills, ni granotas, ni cap bestiola, me consta: eran la filla del senyor de la masía y un seu cusí, que, assentats en los solchs de las mongeteras, á la quienta estavan prenent la fresca. Vaja, ¡s veyá que als dos cusinets la calor també els havia tret de casa.

Era ella una donzella ja rancia, romántica com una mala cosa, y ell un infelís tiquis miquis que ni ab tota la goma podia amagar los desenganys rebuts de quantas didas habian cobrat per nudrirlo.

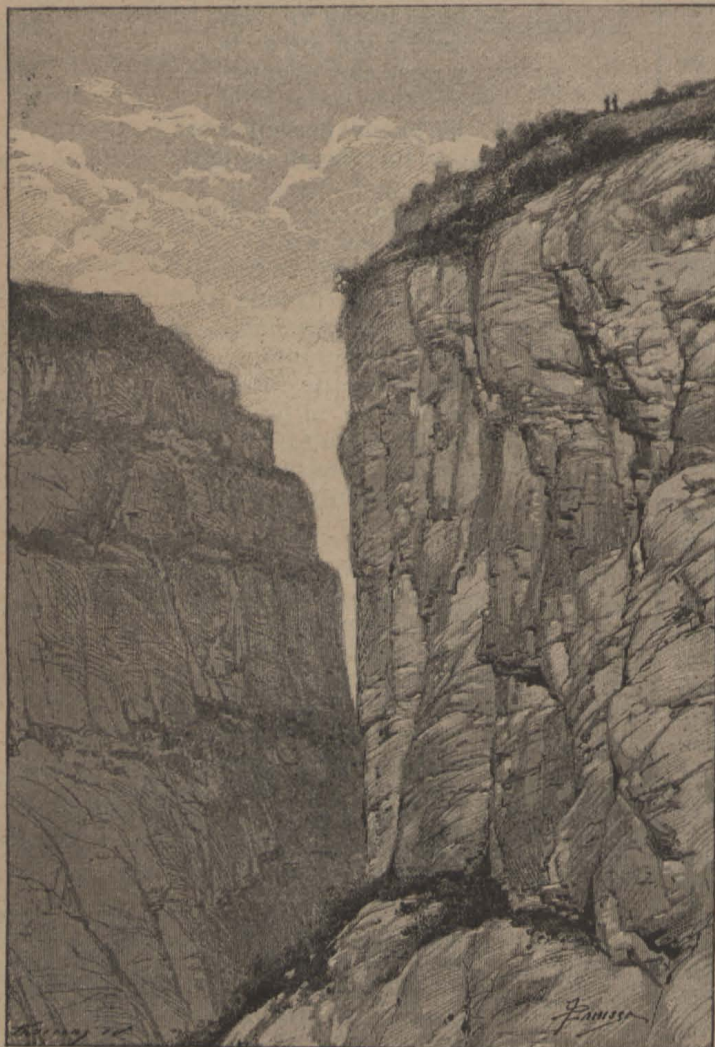
—¿No 't plau, Ernestito,—li deya ella,—no 't plau aquest lloch y aquesta hora? ¡Qué deleytosa eixa armonía! ¡Qué grata y suau la brisa perfumada que branda 'l fullatje d' aquesta espessura!

La pobra solterona debia péndrer l' humit terror dels solchs per «el blando césped», l' estrident rich rich del grill, per «los dulcísimos gorgeos del ruiseñor», y la fullaraca de las mongeteras, per aquells «árboles plantados por la mano de Dios mismo». Veyam, deya jo entre mi, si aquesta xicota ab lo seu afany de poetisarho tot fins arribará á poetisar en lo seu cervell l' escarrancida figura d' aquest mitja cerilla.

Dugas horas ó més varen entretenirse 'ls cusinets apostant á qui diria més bestiesas.

Vaja, anava dihent jo; avuy la romántica li ha acudit poetisar aquest lloch,

CATALUNYA PINTORESCA

PIRINEU CATALÀ. — Lo Cingle del Àliga, Talaixá

potser demà poetisi, allà á la cort, la vida dels tocinos.

Pero ¡ca! es veyá que l' afició l' havian posada á l' horta.

L' endemá varen tornar puntuals al mateix puesto; l' endemá passat igual; pero la cosa ja no 's limitava á idealisar lo lloch, sino á parlar de sentiments, de cors, d' ánimas, y... amunt, amunt... ó avall, no sé; lo que sí sé, es que al tercer dia la qüestió anava prenent un *crecendo* tant... *vivo*, que va posarme en alarma. A mi no m' importava res, es molt cert; pero, veyam, ¿per quíns cinch sous un hom pacífich, plé de tristas caborias, y quan precisament está prenent la fresca, ha de sentir paraulas que no voldria escoltar?

Ab tot, regonech que vareig obrar molt malament; pero ¿qué podia ferhi, dat lo meu carácter decidit? Jo veyá que 'l carro se 'n anava pel pedregam, que la boca del precipici s' obríà famolenca... y va acudir-me una idea, una mala pensada, mes no era temps d' entretenir-me en reflexions, m' acosto al safreig y ¡zás!

Varen trascorrer cinch minuts d' abrumador silenci; per fi sento que ella diu:

—¿M' estimarás sempre aixís? Juram que may més olvidarás aquest dia ni aquest lloch. ¿M' ho juras?

—Sí, t' ho juro;—feu ell ab veu de pollastre escolat.

—¡Ay! ¡Ernesto!...

—¡Enriqueta! ¿Qué tens?

—Estich tota mullada!

—¡Mall!... Jo també, ¡com una sopa!

—¡Oh! ¡Si tot aixó está fet un mar d' aygua!

—Surtim d' aquí...

Surtir d' allí! Llaboras vingueren los apuros.

Jo havia obert la fibla del safreig y en un moment los taulats de mongeteras quedaren fets un bassal. Ho dich de bona fé, ja 'm penedia de haverho fet, quan sentia que 'ls pobres, cop de peu per aquí, relliscada per allá, anavan enfangantse fins á la nou del coll, sense lograr sortir d' aquell maremágnun.

Per fi varen surtirne; jo no 'ls vaig veurer porque era fosch, ¡pero ja poden suposar de quina manera!

Y, cosa estraya, l' endemá ningú va queixarse, ningú més que l'oncle, porque no podia sapiguer qui havia tingut l' ocurrencia de malversar l' aygua regant las mongeteras.

—¡Oh!—deya ell—y ves de qué ha servit, si la flor també ja s' havia perdut!

JOAN RIBAS PUIGVERT.

Al amic J. Umbert

COL-LECTOR DEL «ANUARI CATALÁ»

Ab unas quantas rosas
y dos ó tres clavells,
alguna poncelleta
y quatre brins de vert,
la qu' es hábil florista
forma un bonich ramell
digne d' esse en la taula
del mateix rey.

..

Si aquellas flors mateixas
agafa un grollerot
y ab ellas hi barreja
sens art, aufals y cols,
resultará sens dupte
una garba bunyol
que 's menjará ab delicia
qualsevol porch.

JEP DE JEPUS.

Homenatge á Jacinto Verdaguer

Llista de LO TEATRO REGIONAL

	Pesetas
Suma anterior.	140'80
Félix Via	2
J. Llopart Munné	1'50
Joseph Puig Esteve.	75
Albert Coll	25
G. X. B.	25
G. P.	25
E. X.	1
A. Poch.	50
T. Banús	50
J. Santmartí	50
J. Ribas	25
J. Serracán G.	25
S. Bruquetas.	25
J. Serracant Crusellas	25
Total.	149'30

(Continúa oberta la suscripció)

Han sigut invitadas á concorrer al important acte las associacions totes de Catalunya.

Han comensat á contestar ja algunas adherintse al pensament.

..

Tots tenim un defecte... ó una dotzena;
ja 's aquest algun yici que 'ns domina,
ó be una passió que 'ns torna bojós,
ó un hábit arrelat en nostra vida
que no podém ó no sabém deixar-lo.

Y apesar de sufrirne cada dia
d' eix defecte moral las consecuencias,
funestas molt sovint, amargas sempre,
arrivém al portal del cementeri
sense haver procurat ni un cop la esmena.

Vosaltres que sabeu tanta de ciencia,
digueume, si podeu, qu' es la experiéncia?

F. MARIO.

Frioleras

M' estranya molt la raresa
 que l' industrial Sala te;
 renega de lo estrangé...
 y ell escriu ab lletra *inglesa*.

Quan dos s' estiman, m' han dit,
 que ab un que menji n' hi ha prou.
 Donchs ni tu ni jo 'ns aymabam,
 per qué menjabam tots dos?

SALVADOR BONAVIA.

Servey de fora

GRACIA. — Lo dissapte últim tingué lloch, en lo elegant «Círcul La Granada Graciense», una funció que per lo escullida fou del agrado de la numerosa y distingida concurrència que hi assistí; entre las obras que figuraban al programa debem fer menció de la pessa *Sense argument*, en la que s' hi distingiren, al igual que las demás, los senyors Anglada y Ballera (fill); en la funció que 's doná en lo esmentat Círcul á benefici de la en son temps tan aplaudida triple senyora Esplugas, hi prengueren part, además de la secció dramática de «La Granada», las del «Cassino Artesá», «Centro de Propietaris» y «Ateneo de San Gervasi», las quals representaren respectivament las obretas *Cel rogent*, *Com succeheix moltes vegadas*, una de castellana, y *Lo somni de la Ignocencia*, essent tots molt aplaudits.

Lo «Foment Voluntari» va donar una funció á benefici dels Voluntaris de Cuba, dels del any 1878, consistint aquesta ab una gran vetllada literaria-musical, obteninthi molts aplausos tots quants artistes hi prengueren part.

La vetllada literaria-musical que tingué lloch en lo «Centro Federal», resultá una festa digne del bon zel que demostrá la Comissió Recreativa de dit Centro; entre los senyors que se encarregaren de la execució dels números del programa, debem mencionar, en la part literaria, als senyors Llenas y Martínez, y en la de cant y música, als senyors Canibell, Santasusagna, Gabarró, Mombardó, Moracho y Martínez. Acabá la festa ab un ball de Societat.

Diumenge dia 26, tingué lloch en lo bonich teatro del «Patronat Obrer de Sant Joseph», una funció en la qual s' hi representá lo drama en tres actes *Lo Castell de finestras*, lluhintshi los senyors Martín, Escarré, Casamajó, Cuspinera, Soler y 'l nen Torras. Acabá la funció la divertida pessa *Un afaita clatells*, que tingué acertat desempenyo.—P. M.

CALDAS DE MONTBUY. — En lo «Cassino del Centro», lo día de Sant Jaume á la nit, una companyia de aficionats, baix la direcció de D. Isidro Castellet, posaren en escena lo drama *La Creu de la masia*, y la pessa *Carambolas*.—X.

VILANOVA Y GELTRÚ. — Notable repertori ha vingut posant en escena, durant las últimas festas, la companyia catalana de Romea que 's trova actuant en lo Tivoli Vilanovés. Han sigut las obras escullidas *Cofis y mofis*, *L' Angel de la Guarda*, *La Creu de la masia*, y *La flor de la montanya*, y las pessas *Lo ret de la Sila*, *Sense sogra*, *La sala de rebre* y *Las tres alegrias*. Tal

acert mereix l' entussiasta aplauso dels amants á nostre teatro, augmentant las simpatías que 'ls discrets actors que componen la companyia ja 's tenian de temps guanyadas.—R. S.

TARRASSA. — Dissapte passat, en l' Ateneo, se representá ab molt aplauso l' important drama de D. Joseph Got y Anguera, *Muralla de ferro*. Lo desempenyo, que sigué discret, estigué á cárrech de la senyoreta Morena, y dels senyors Pujolá, Font, Montserrat, Armengol, Josá y Llosas. Acabá la funció ab lo bonich quadro *La Teta gallinaire*.

SANT ESTEVE DE CASTELLAR. — Baix la direcció del discret aficionat Valentí Gorina, se doná dissapte passat, en lo teatro d' aquesta població, una representació del celebrat drama *Incapacitat*, arreglat del mateix autor D. Joseph Got y Anguera, del seu drama titulat *La Bojeria*.—R.

TEYÁ. — Diumenge últim se celebrá una important funció á benefici dels fills de la població que 's trovan fent la campanya de Cuba. Hi prengué part important lo coro «La Palma», baix la direcció de D. Domingo Durán. Los aficionats senyors Puigoriol, Lladó, Estaper, Durán, Sabater y Gibernau, representaren ab molt aplauso *Dos aixelebrats* y *Una dona á la brasa*.—A.

SANS. — En la societat «El Porvenir», se posaren lo dia 25 algunas sarsuelas, essent duas d' ellas *Lo somni de la Ignocencia* y *Primer jo*. Del programa del endemá formá part la pessa *Lo que no vulgas per tu*.—E. C.

VICH. — Dissapte y diumenge últims, en lo teatro del «Centro Industrial», hi actuá una companyia de sarsuela catalana y castellana dirigida per lo mestre don Lluís G. Jordá, de la que formaba part la aplaudida triple senyoreta Consuelo Coello, el tenor cómic don Joseph Ainaud y el barítono D. Joseph Lloret. Entre las obras que posaren en escena hi figuran *La Marmota* y dos representacions (estreno en aquesta ciutat), de *Lo somni de la Ignocencia*, la qual feu passar lo rato molt divertit als espectadors, distingintshi en gran manera lo senyor Ainaud ab lo paper de Palaudarias; la senyoreta Coello va fer una Ignocencia acabadíssima sens dir menos de la senyora Casanovas y los senyors Echeña y Lloret, ab los papers de Quiteria, Ernesto y Pompeyo, respectivament.—J. S.

ARTÉS. — Lo quadro d' aficionats de «L' Aliansa» doná una variada funció catalana la nit del passat dissapte, en lo teatro del Café Vell.

Las obras que formaban lo programa foren las populars sarsuelas en un acte intituladas *Setze juljes*, *La Marmota* y *¡Dorm!*—T.

Ahir y avuy

No ho veü fa mare, donam un bes
 vaig dirli un dia,
 avans de ferho, mirá 'ls costats
 avergonyida.

Tot somrienta quan estem sols
 'm diu m' aymia:
 Au, fesme un beset, potser després
 no hi pensarias.

VALERI SERRA BOLDÚ.

¿Vols mal á un gos?...

Es un ditxo, y es vritat;
 es pecat sé home de bé,
 es pecat gran lo sabé,
 y es pecat fins lo sé honrat.

Avuy ja se sab que l' homa
 que serveix p' alguna cosa,
 á n' als vils traidors fa nosa
 y l' hi jugan mala broma.

Quan no podan ferli mal,
 se contentan ab lo goig
 de ferlo passar per boig,
 qu' es encar' pitxor punyal.

¿Qui es lo boig—molts vegadas
 fins tenim que preguntar,—
 lo qui 's plau en delatar,
 ó 'l d' ideas ben sentadas?

Per có hi dit que lo del ditxo
 es vritat.—¿Vols mal á un gos?—
 dígalí qu' es un rabiós,
 y complert tens ton capritxo.

Jo, ja ho veig tot de reull,
 y no es pas qu' á ningú alabi,
 pero 'm dol ¡sí! qu' á n' al sabi
 ja se 'l trovi al darrer full.

ABELARDO COMA.

Novas

En lo folletí del present número comensa la publicació de la popular comedia del malaguanyat autor Narcís Campmany titulada *A pel y á repel*, la qual quedarà completada ab lo del número vinent.

Seguirá després la celebrada obra de Colomer *Las erradas del papá*.

Un celebrat autor cómic catalá ha comensat á escriure y está disposat á acabar-lo si alguna empresa important de nostres teatros li solicita, lo llibre pera una obra de gran mágica. L' argument d' ellá es una bona trovalla, y los centenars de graciosíssims acudits que conté 'l diálech acreditan una vegada més la marca de la ploma á que 'ns referim, qu' es precisament una de las primeras en aquest género.

Per avuy s'anuncia 'l debut en lo favoregut teatro Granvia de la renombrada companyia de ópera y opereta italiana Giovannini. Los acreditats noms dels artistas senyoras Morroto, Coliva y Principi, senyors Grossi, Petrucci, Arrigotti, Pomer, Carboneti y Gallino, que forman part d' aquesta companyia y l' escullit repertori que cultivan, es base ferma pera realisar brillant temporada, y mes encare, considerant que 'l preu de entrada continuarà essent lo de un ral.

Continua creixent lo favor que 'l públich ve dispensant al teatro Nou Retiro. Lo lloch es agradable y las óperas posadas en escena obtenen cuydat desemenyo.

Dimars passat hi debutá la nova triple senyoreta Gils, que poseheix veu ben timbrada y bona escola de cant; sigué rebuda ab aplauso.

Avuy comensará á donarse en lo teatro del Tivoli una serie d' audicions de la popular ópera *La Dolores*. Es de creurer atraurá numerosa concurrencia al favoregut teatro la bonica partitura del mestre Bretón.

Dijous verificá sa despedida en lo teatro Novetats la companyia de María Guerrero.

La temporada realisada aquest istiu á Barcelona per aquesta companyia, ha sigut la més profitosa de todas las que 'ns han visitat.

Es probable que un dels empresaris teatrals de nostra ciutat, s' empengui próximament, pel seu compte, la construcció d' un nou teatro de forma sólida y elegant, quina principal materia dominant seria 'l ferro. Lo nou teatro se construhiria en un dels punts més céntrichs de nostra ciutat en sa part moderna.

Si la idea se dugués á terme, lo teatro regional estaria d' enhorabona, ja que l' empresari á qui 'ns referim ha demostrat repetidas vegadas son afecte, realisant pera l' esplendor de la escena catalana verdaders sacrificis.

S' ha posat á la venda al preu de dos rals lo sainete *Un petardo!*, original de Joseph Barbany (Pepet del Carril), estrenat ab bon éxit en lo Circo Espanyol.

Igualment se posa avuy á la venda al preu de dos rals, podent també adquirirse en l' Administració de aquest periódich, *Don Joanico*, divertida parodia del quart acte de *Don Juan Tenorio*, estrenada fa poch dias ab molt bon éxit.

A instancias d' alguns particulars s' han completat alguns exemplars del interessant folleto *Verdaguer Revindicat*. Lo número es reduhidíssim y se posan á la venda al preu de vuit rals cada un.

Ha comensat á publicarse á Reus una nova revista setmanal baix lo titol de *Reus Moderno*.

Diumenge al dematí la societat coral «Euterpe», celebrá en lo teatro Tivoli lo séptim concert de la temporada present ab entrada extraordinaria de públich.

L' escullit programa s' interpretá ab molt acert baix la experta direcció del mestre Goula (fill). Sobressurtiren pera 'l gust del públich, las execucions del himne *La Marsellesa*; la sardana *La platja de Riells*, de Guiteras; lo coro descriptiu *El Cup*; la cantata *Lo cantor del poble*, de Goula pare; *De Cataluña á Aragón*, jota de E. Matheu; lo poema sinfónich *Los Girondins*, de Litolf y la polka corejada de Clavé *La maquinista*.

Al Circo Espanyol s' han donat últimament, havent sigut rebudas ab molt aplauso, algunas representacions del celebrat sainete *Los encantos de Sant Antoni*.

En aquest teatro hi trevalla actualment l' aplaudit tenor Casañas.

Se 'ns ha dit qu' un fútrit grupo de joves amants de nostre teatro catalá, está trevallant ab ardor pera realisar próximament un important acte, ab l' objecte de

arrancar d'arrel lo mal principal que ha vingut privant son esplendor durant aquets últims temps.

LOS CANTADORS.—Diumenge passat s'hi posá en escena la bonica comedia en tres actes, de Colomer, titulada *La casa tranquila*. Lo desemenyo siguié molt ben cuydat á càrrech de las senyoretas González y Turrez y dels senyors Viñals, Bons, Florensa y Permanyer.

CENTRE MORAL.—A més dels dos estrenos ressenyats en la secció corresponent, s'hi representaren la mateixa nit lo drama en un acte *Cor de roca* y la bonica sarsuela *Cápsulas Maüser*, quina música del mestre don Francesch Palau va ser escoltada ab gust y molt celebrada. Lo desemenyo siguié bo, si be surtí un tan perjudicat per las cómicas exageracions del senyor Nolla, qui no deuria extralimitarse tant en la interpretació del paper que se li confiá en aquesta sarsuela.

ASSOCIACIÓ DE SANT LLUIS GONZAGA DE LA PARROQUIA DE SANT PAU.—En lo elegant local que ocupa aquesta associació, lo día 25 s'hi doná una funció teatral. Formaba part del programa lo drama en tres actes *Las escuelas laicas*; en son desemenyo s'hi distingiren los senyors David, Carnicer y lo nen Fornals, secundantlos los senyors Dalmau, Arnaus, Eustodjo y Prieto.

En la funció prengué part la secció dramática infantil que baix la direcció del senyor Dalmau representaren las comedias *Un afuila clatells* y *Sebas al cap*; las posaren en escena los nens Mecaya, Fornals, Arnaus, Paredes, Pérez y Lluch. La distingida concurrencia que omplenaba lo saló d'espectacles aplaudí calurosament á los diminuts artistas, especialment al nen Mecaya.

Cul de sach

Un autor está esplicant á un amich seu l'argument d'una obra que acaba d'escriurer.

—L'acció de la meva obra se desarrotlla en la Isla de Cuba...

—Sí, vamos, quèstió de la guerra actual.

—No; precisament la cosa transcorreix en época de pau.

—Donchs permet que 't digui que si es en temps de pau, no hi se veure 'l motiu de l'acció.

X.

Amorosa

Jo voldria explicar de ta mirada
 lo mágich brill y la potentia forsa,
 que m'abat, que m'atrau y que 'm subjuga,
 que mon cor oprimeix y que m'aloca.
 Me tens magnetisat per medi d'ella;
 á son potent encís, perdo las forsas;
 y á pesar de que sento qu'ella 'm mata,
 la busco sens parar, ab ansia boja,
 com busca 'l caminant font d'aygua pura;
 com busca 'l pobre miserable almoyna;
 com ne busca l'avaró més riquesas;
 com ne busca á son fill mare amorosa.
 Y á pesar de que sento qu'ella 'm mata
 ab sa flama potent y abrassadora,
 ab més afany desitjo que en mí 's clavi
 y que sigui per mí ¡sols per mí total!...

MANUEL PAGÉS.

Enigmas

Geroglífich comprimit

A N C I

I. CARDÚS DE B.

Tarjeta-anunci

LO GRÁ DE MESCH

obra en quatre actes, en prosa
 original de

Joseph Feliu y Codina

comensá en lo número
 doscents vintinou

Formar ab aquestas lletas, degudament combinadas, los noms següents: cinch carrers de Barcelona; tres d'home; un de dona; dos poetas castellans; una nació europea; dos números; animal; producte de certs animals y dos noms de lletra.

M. GIRONA.

Las soluciones en lo número próximo

Correspondencia

Llorens Vehil: no es assumpto per aquest periódich.—B. P.: anirán.—I. Cardús de B.: la *endevinalla*.—Joaquim Llach: la nostra intenció es publicarho.—Joaquim Bernis Pruna: lo *cantar*.—J. Cots: es fluix.—Un suscriptor: si ho es directe soliciu y casi es segur que se 'l complaurá.—J. R.: no versifica be.—Un fuster: lo *geroglífich*.—B. Barris: los cantars.—Manuel Pagés: anirá l'article.—Carmeta Rovira: no podem dirli sense veurels.—Ramon Carreny, hi ha xispa, pero l'assumpto es pobre.—Pep: te de practicar molt més.—Lluís Benaixes Vila: van be.—C. Samá: anirá.—C. Torrents y C.: després del dilluns ve 'l dimars, per are nos atany més la que havem comensat; després nos cuydarém de l'altre encare que 'ls interessats ho deixessin ensopir.—Martí Casalt: no pot aprofitarsen més que 'l final.

Lo demés no serveix.

AVÍS.—S'enquadernan las comedias publicadas al folletí. Condicions las de costum.

SUSCRIPCIÓ AL NÚMERO

Tots aquells que dintre de Barcelona desitjin que cada dissapte se 'ls passi á casa seva lo número corresponent de **LO TEATRO REGIONAL** sense augment de preu, 15 céntims abonats al repartidor al entregarlos lo número, poden donar las senyas del seu domicili á n'aquesta Administraci, Cabras, 13, 2^{on}, y 'l rebrán puntualment.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861